

روی خط سینما

● با اعلام بلامانع بودن شروع تولید فیلم‌های سینمایی، برادران جلیوند پیش‌تولید اثر جدید خود را با نام «شب، داخلی، دیوار» به جریان انداختند. در این فیلم که فیلمنامه‌اش را وحید جلیوند نوشته، نقش اول مرد فیلم را نوید محمدزاده ایفا خواهد کرد. این دومین همکاری نویدمحمدزاده با وحید و علی جلیوند پس از فیلم «بدون تاریخ بدون امضا» است. گفته می‌شود در این فیلم که در مرحله پیش‌تولید قرار دارد، نوید محمدزاده در نقش نابینا حضور خواهد یافت که می‌تواند چالشی جدید برای او باشد. □

● انگار دوران کرونا برای کیت بلانشت خوش یمن بوده‌و او همکاری با دوکارگردان صاحب‌نام چون آدام مک‌کی و جیمز گری را نیز به فهرست بلندبالای کارنامه‌اش افزوده است. به گزارش ورایتی؛ کیت بلانشت در این روزها برای بازی در دو فیلم کارگردان طراز اول به توافق رسیده‌و در فیلم جیمز گری با عنوان «دوران آرماگدون» و فیلم پرستاره «بالا را نگاه نکن» به کارگردانی آدام مک‌کی بازی خواهد کرد. درحالی‌که بلانشت اخیراً به اقتباس سینمایی از بازی ویدیویی «سرزمین‌های مرزی» لاپیزگیت به کارگردانی الی رات نیز ملحق شده بود، خبرنگاران سینمایی به کنایه می‌گویند که این بازیگر در روزهای کرونا بختش باز شده و به تنهایی در سه ماه اخیر بیش از تمام پنج‌سال گذشته قرارداد بسته است. □

● در پی وقوع حواشی پرتعدادی در جلسه اخیر شورای صنفی نمایش و معرفی رئیس جدید برای این شورای صنفی؛ خانه سینما اعلام کرد به‌زودی موضع خود را درباره حواشی جلسه اخیر شورای صنفی نمایش که به انتخاب دبیر و سرگروه‌های جدید سینمایی منجر شد، اعلام خواهد کرد. خانه سینما در متنی که منتشر کرده نارضایتی خود را از انتخاب مرتضی شایسته به‌عنوان دبیر جدید این شورا در لفافه بیان کرده است. □

● جری استیلر بازیگر و کم‌دین آمریکایی و پدر بن استیلر در نودودوسالگی درگذشت. استیلر که برای نخستین بار در سال ۱۹۵۴ با موزیکال کمدی «سیب طلایی» در برادوی ظاهر شد و در سال ۲۰۰۱ نامزد دریافت گرمی را هم کسب کرد؛ به همراه همسرش آن میرا در سال ۲۰۰۷ در پیاده‌روی مشاهیر هالیوود هم یک ستاره دریافت کرد. □

منهای سینما

● داوران جایزه مهرگان ادب، اسامی هفت رمان و هفت مجموعه داستان راه‌افته به مرحله نهایی جایزه مهرگان ادب را اعلام کردند. به گزارش روابط عمومی این جایزه؛ رمان‌های آتش زندان از ابراهیم دشمناس، پدرکشی از ملاحمت نیکی، شکوفه عناب از رضا جولایی، ط نوشته زاهد بارخدا، کتاب خم نوشته علیرضا سیف‌الدینی، کوچ شامار از فرهاد حیدری گوران و موزه اشیای اشغالی نوشته تکت‌م توسلی؛ و مجموعه داستان‌های آه‌ای مامان از احمد حسن‌زاده، او نوشته محمد کلیاسی، بویطقای شیطان از علیرضا لبش، جبرجیرک‌های باغ قوام‌السلطنه نوشته لیلا بابایی فلاح، خاطرات یک دروغگو از نسیم وهابی، دوازده نت برای سکوت از کیوان صادقی و زن غمگین نوشته محسن عباسی در آخرین مرحله مورد داوری قرار خواهند گرفت. بنابر اعلام دبیرخانه جایزه مهرگان برندگان روز شنبه دهم خردادماه ۱۳۹۹ در کانال جایزه مهرگان معرفی خواهند شد. □

● تلویزیون ایتالیا دستور ساخت فصل پنجم سریال «گومورا» را داد که با تمرکز بر مافیای ناپل ساخته شده است. ددلاین در این زمینه نوشته که فصل پنجم سریال مافیایی «گومورا» تا پایان تابستان فیلمبرداری می‌شود اما این ممکن است آخرین فصل از این سریال باشد. تهیه‌کننده سریال هم گفته که انتظار می‌رود فیلمبرداری این فصل بین جولای و سپتامبر انجام شود. مارکو دآمو که در نقش شخصیت اصلی چیرو دی مارسو در این درام تلویزیونی بازی می‌کند کارگردانی پنج قسمت اول این سریال را انجام می‌دهد و کلودیو کولپینی نیز به روال معمول کارگردان اصلی سریال است. کار نوشتن فیلمنامه در مراحل نهایی است و به گفته تویزی رئیس گاتلیا که کار تولید را برعهده دارد، بیشتر راه رفته شده است. □

● حراجی جولین اعلام کرده که گیتار متعلق به کرت کوپین خواننده محبوب و جوانمگ نیروانا به فروش می‌رسد. این گیتار که در سال ۱۹۵۹ ساخته شده، همانی است که کرت کوپین پنج‌ماه قبل از مرگ در پخش آنپلاگ معروف سال ۱۹۹۳ با آن نوازندگی کرده است. پیش‌بینی می‌شود این گیتار حدود یک میلیون دلار در حراج در ماه ژوئن به فروش برسد. فارس در این مورد نوشته که سال گذشته ژاکت این خواننده و نوازنده گیتار در یک حراجی به قیمت ۳۳۴ هزار دلار به فروش رسیده بود. □

خبر آخر

محمدحسین لطیفی، کارگردان و مجری برنامه هفت؛ «در برنامه

هفت من خودم را فدا کردم برای اینکه اتفاقی در سینما بیفتد. سینما انگار فکر می‌کند که من آمده‌ام بولی بگیرم. من مثل خیلی از این سلبریتی‌ها نیستم که بخواهم مسابقه اجرا کنم، من اسپانسر ندارم، دستمزدی که ما در هفت می‌گیریم شاید یک هفتصدم دوستانم هم نیست. من اگر آدم برای این بود که بتوانیم در سینما با هم یک‌دست شویم، انتقادپذیر باشیم و روی آنتن تلویزیون به هم پرخاش نکنیم. این یکی از شروط من بود که به هیچ وجه فیلمساز در مقابل منتقد نباید بنشیند. این خیلی زشت است.» □

محمودرضا رحیمی، دبیر جشنواره مجازی «تئاتر، خانه»؛ «این

جشنواره نخستین رویداد مجازی است که در شرایط بحران کرونا برگزار می‌شود اما مطمئناً نمی‌تواند جایگزین تئاتر حرفه‌ای شود. البته در این شرایط جنب و جوش بسیار جذابی را به وجود آورده که جای خوشحالی دارد. ما باید عادت کنیم که در شرایط بحرانی حرفی برای گفتن داشته باشیم اما می‌دانیم که چنین رویدادهایی قرار نیست جای فرآیند اصلی تئاتر را بگیرد.» □

معرفی برندگان جایزه معتبر گنگور

شهرزند] جایزه معتبر و مهم گنگور برندگانش را شناخت و هیات داوران چهار بخش بیوگرافی، داستان کوتاه، نخستین رمان و شعر در بهار سال ۲۰۲۰ معرفی کردند. رسانه‌های ادبی روز گذشته خبر دادند که همزمان با بازگشایی کتابفروشی‌ها در فرانسه بعد از حدود دو ماه تعطیلی، «میلیس بصری» نویسنده جوان فرانسوی برای نخستین رمانش با عنوان «یک سوم زمان» جایزه گنگور اولین رمان را دریافت کرده است. این رمان که انتشارات گالیما آن را منتشر کرده، به روزهای آخر زندگی ساموئل بکت در یک خانه سالمندان محقر در پاریس پرداخته است. روایتی غم‌انگیز از زندگی روزمره و احساسات و افکار و شکنندگی بکت در آنزا و سکوتی که شبیه یکی از شخصیت‌های کتاب‌هایش است. علاوه بر رمان؛ در بخش داستان کوتاه جایزه گنگور به «آن سر» نویسنده فرانسوی برای داستان «در قلب یک تابستان طلایی» تعلق گرفته است. برنده گنگور بیوگرافی نیز «تیری توماس» نویسنده کتاب «هوگو برات، یک نشان برای نشان، مقاله‌ای درباره هنر هوگو برات» بوده که زندگی‌نامه نویسنده ایتالیایی و خالق شخصیت کمیک استرپ کورتو ماتس را نوشته است. داوران گنگور در بخش شعر هم جایزه گنگور را به «میشل گدوی» شاعر، مترجم، مقاله‌نویس و فیلسوف فرانسوی برای مجموعه آثارش اهدا کرده‌اند. جوایز گنگور که در ماه سپتامبر به برندگان اهدا خواهد شد، از سال ۱۹۹۳ راه‌اندازی شده و مهم‌ترین و معتبرترین جایزه ادبی فرانسه محسوب می‌شود که همه ساله به نویسندگان اهدا می‌شود که تاکنون جایزه ادبی بزرگی دریافت نکرده است. در واقع هر نویسنده تنها یک بار در طول عمرش شانس برنده شدن این جایزه را دارد. □

میلیس بصری

اکران آنلاین «تومان» در گفت‌وگو با کارگردانش

فرار از ماراتن طولانی و پیر از استیصال اکران

دیوید لینچ، دیوید فینچر، تام تیکور و خیلی‌های دیگر را برای سریال سازی به کار گرفت. یا همین نقلی‌کس آمد و فیلم سه‌ساعت و نیمه‌اسکورسوزی را که ۱۰ سال دنبال سرمایه‌گذار بود، به‌عظیم‌ترین و باشکوه‌ترین شکل ممکن تولید کرد تا بگوید که علیه سینمانیست و وجهه هنری هم برای خودش ردیف کند. از این منظر شرایط این دوران را می‌توان با روزهای آغازین ورود تکنولوژی ویدئو به سینما شبیه دانست. همه جا پر بود از بحث که ویدئو بهتر است یا نگاتیو؟ آتا زمانی که فون تریه و کسانای دیگر آمدند و از همان شرایط استفاده کردند و دیجیتال را کردند جزو بافت استتیک فیلم‌شان. حالا هم همان جنگ در سطح پخش فیلم وجود دارد.

● ● ● **بله؛ صحبت که می‌کردیم می‌گفتید خیلی‌ها راه‌های خلاقه‌ای برای پخش فیلم‌شان پیدا کرده‌اند.**

بله، مثلاً کارگردان فیلم درایور آمده و فیلم تولید و در سایت خودش هم آپلود کرده است. یعنی یک جوهرایی شده است تلویزیون خودش و حتی وی‌اودی‌ها هم دور زده. این بحث گسترده‌ای است و از این منظر مجاری کرونا را می‌توان تیر خلاص این ماجرا نامید. یعنی باید پذیرفت که وی‌اودی‌ها قدرت فراگیری‌شان بیشتر از سینماست و به این دلیل می‌توانند تعیین‌کننده‌تر باشند.

● ● ● **فکر نمی‌کنید وقتی فیلم‌ها برای نمایش در وی‌اودی تولید شوند، در زیبایی‌شناسی و زبان سینما ایجاد تغییرات آشکار قطعی است؟**

فیلم رومانتی‌اشوخی استتیک ظرفی‌های با این موضوع دارد. یعنی فیلم برای نقلی‌کس ساخته شده‌وم می‌گویند پرده‌های کوچک دیگر لانگ‌شات‌چندان توجیهی ندارد. اما این فیلم تماماً در لانگ‌شات می‌گذرد. البته روند کار در رومانتی‌ها بوده و در واقع اول ساخته شده و بعد به نقلی‌کس فروخته شده است. اما گذشته از این موارد حاشیه‌ای، مسأله اصلی این است که نمایش فیلم هر جا که باشد، چه در سالن و چه در پرده‌های کوچک‌تر، بیش از ۹۰ درصد محصولات سینما مصرف‌گرایی صرف است و به اصطلاح می‌توان نیمچه متلک بفروش را به اغلب تولیدات صادق دانست. یعنی اگر نگرانی شما و دیگر مخالفان وی‌اودی این است که این سامانه‌ها ممکن است موازنه را به سود سینمای سطحی و مبتذل و بی‌ارزش به هم بزنند، باید گفت که این موازنه تا همین جاهم‌چنان یک‌طرفه است که نمی‌شود بیشتر به نفع سینمای سطحی به هم بخورد.

● ● ● **واقعا تا این حد به سینمای این روزگار بدبین هستید؟**
داریم در مورد دورانی حرف می‌زنیم که شمار فیلم‌های جریان اصلی که از استتیک هنرمندانه‌ای حتی بازیگوشی‌های ملایم روایی بهره ببرند، روز به روز در حال کاهش است. به این دلیل فکر نمی‌کنم وی‌اودی‌ها بیشتر از عوامل دیگر در ازاد فیلم‌های بنجل تأثیرگذار باشد.

● ● ● **برعکس‌ش چه؟ وی‌اودی‌ها می‌توانند از سینمای هنری حمایت کنند؟**
خیلی پرسش‌هوشمندانه‌ای است. فکر می‌کنم در جریان پیشرفت این روند این اتفاق خواهد افتاد و فیلمسازان جریان مستقل جهان سومی خواهند توانست از شکافی که در کلیت سینما ایجاد شده به نفع خود بهره‌برداری کنند. یعنی این ماجرا را بیش از بدشانسی، می‌توان شانس برای سینمای مستقل و هنری قلمداد کرد. به‌ویژه که همان سیستم صلب‌کلیشه‌های تجاری به‌نحوی در سینمای هنری‌انیز در سینمای کلپ‌هایی‌میزبانی‌کنیم.

● ● ● **و این سینما هم ستاره‌های خودش را دارد.**

بله، گاس ون سنت و برادران دارند و اگر آشغال هم بسازند در پانتئون کن هستند. یعنی سینمای هنری کلیشه‌های خودش را دارد که حتی از کلیشه‌های تجاری هم نفس برتر و غیرقابل تحمل‌تر و خسته‌کننده‌تر هستند، اما در مورد شرایط حاضر و سهم سینمای مستقل از این ماجرا باید به تأکید بگویم که ما از پرده‌های سینمای ایران که سهمی نداشته‌ایم، اما شرایط حاضر این امکان را ایجاد می‌کند که از وی‌اودی برای به‌موقع فروختن اثر استفاده کرده‌و تماشاگران و فادار سینمای هنری‌انیز در سینمای کلپ‌هایی‌میزبانی‌کنیم.

● ● ● **برگردیم به فیلم تومان؛ اکران فیلم در وی‌اودی این گمان را ایجاد می‌کند که دیگر قصد حضور جشنواره‌ها هم ندارد. درست است؟**

تردید اصلی ما همین است. برای همین هم تاکنون رسماً اعلام نکرده‌ایم که می‌خواهیم فیلم در وی‌اودی نمایش دهیم. پخش‌کننده ما در تلاش است نمایش در وی‌اودی داخلی را به‌عنوان اکران داخلی ثبت کند که در آن صورت مثل فیلم متری شیش و نیم که بعد از اکران داخلی توانست در فستیوال ونیز به نمایش درآید، ما نیز خواهیم توانست در جشنواره‌های رده الف شرکت کنیم.

● ● ● **یعنی اگر این امر مقدر نشود، نمایش فیلم از طریق وی‌اودی لغو می‌شود؟**
حضور در جشنواره‌ها برای ما خیلی مهم است و در مورد خیلی از عوامل مان این امیدواری وجود دارد که در فستیوال‌ها مورد توجه قرار گیرند. پس اگر اکران در وی‌اودی مانعی برای این امر ایجاد کند، قطعاً این کار را نخواهیم کرد.

● ● ● **برای سوال آخر؛ به نمایش فیلم در وی‌اودی از نظر اقتصادی و مالی امیدوارید؟**

برای ما که به‌عنوان یک تولید مستقل بازگشت سرمایه نقش حیاتی در ادامه فعالیت مان دارد، در شرایط فعلی امیدواری از نظر اقتصادی یعنی ضرر کمتر. □

● **پولاد امین**] دیروز خبرگزاری‌ها اعلام کردند که بعد از فیلم‌های خروج ابراهیم حاتمی‌کیا و طای پرویز شهبازی، فیلم «تومان» به کارگردانی مرتضی فرشیاف نیز برای اکران آنلاین آماده می‌شود. فیلمی درباره طبقات اجتماعی و فردی که از راه قمار اسب و فوتبال تلاش می‌کنند یک شبه طبقه اجتماعی خود را تغییر دهند. کارگردان فیلم تومان می‌گوید که در زمینه اکران آنلاین این فیلم تردیدهایی نیز وجود دارد که «اگر به حضور جشنواره‌ای فیلم لطمه بزند، قطعاً این کار صورت نخواهد گرفت، چون فیلم تومان امید فراوانی به دیده‌شدن و موفقیت در فستیوال‌های دنیا دارد.» تومان که سال گذشته در جشنواره فیلم فجر نگاه‌های منتقدان را متوجه کارگردانش مرتضی فرشیاف کرد، در حال حاضر مثل دیگر فیلم‌های سینمایی پشت خط اکران است و با توجه به شرایط موجود امید چندانی نیز برای خروج از این صف ندارد. اما اینکه آیا حضور در رقابت اکران آنلاین می‌تواند این فیلم (و بسیاری از فیلم‌های دیگر) را به اهدافشان برساند یا نه؛ موضوعی است که سعی کردیم آن را با مرتضی فرشیاف مطرح کنیم. بحثی که در ادامه، راه به جاهای دیگری باز کرده است. مرتضی فرشیاف سخنانش را با اشاره به ریسک‌ها و خطرات اکران آنلاین آغاز می‌کند: «ما با در نظر گرفتن تمام خطرات و ریسک‌های موجود تصمیم به نمایش فیلم تومان در وی‌اودی گرفتیم، یعنی با در نظر داشتن شرایط و اینکه ناچاریم باتوجه به این شرایط بهترین تصمیم را در این موقعیت بگیریم. ما هم در این شرایط تصمیمی گرفتیم که فکر می‌کنیم کمترین آسیب را برای ما در پی خواهد داشت. وگرنه همه دل‌شان می‌خواهد فیلم‌شان را در سالن‌های زیادی به نمایش بگذارند و اصلاً رویای هر فیلمسازی می‌تواند چنین اکرانی باشد.»

● ● ● **درباره شرایط خاصی که باعث اتخاذ تصمیم نمایش آنلاین فیلم‌تان شد، بیشتر توضیح می‌دهید؟**

الان فیلم‌های زیادی هستند که منتظر اکران نشسته‌اند. یعنی حدود ۲۰۰ فیلم در صف اکران قرار دارند و وقتی به این نکته فکر کنیم که با هر نگاهی زودتر از همراه شرایط سینما عادی نخواهد شد، آن وقت است که آدم در دوراهی گیر می‌کند که در این ماراتن طولانی و پیر از استیصال نوبت اکران بماند و منتظر روزهای آینده باشد. یا اینکه تصمیمی جدید بگیرد و سعی کند تماشاگری را که هنوز سابقه‌ای ذهنی از فیلم تومان از روزهای جشنواره دارد، وادار به تماشا می‌کند در جایی دیگر کند.

● ● ● **دلیل اصلی اتخاذ این تصمیم تعطیلی کروناس است یا شرایط نامساعد و نامناسب اکران فیلم‌ها و به‌خصوص فیلم‌های متفاوت‌تر و به اصطلاح هنری یا آرتیستیک‌تر؟**

راستش هر سه، یعنی همه اینها تا حدی در این تصمیم نقش دارند. یکی همان شرایط خاص کرونایی سینماست که حتی بعد نیست سینمای دنیا را دچار چار تغییرات بنیادین کند.

● ● ● **به‌خصوص که پیش‌بینی شده حتی در صورت عادی‌شدن شرایط هم، بازگشت اعتماد تماشاگران سینما ممکن است حتی دو سال هم طول بکشد...**

بله، حتی در پیش‌بینی‌ها و نظرسنجی‌هایی از مخاطبان سینمای آمریکا که به‌هر حال مهم‌ترین، موثرترین و پایدارترین سیستم اقتصادی - صنعتی سینما را دارد، تماشاگرانی که بیش از متوسط ۶ بار در سال به سینما می‌رفتند، گفته‌اند که نمی‌خواهند حداقل تا آغاز سال ۲۰۲۲ به سینما بروند که این خیلی تکان‌دهنده است...

● ● ● **و حتی بعید نیست خط تولید و توزیع سینما را تا همیشه تحت تأثیر قرار دهد و موجب تغییراتی شود...**

بله قطعاً. می‌بینیم که کریستوفر نولان این روزها تبدیل شده است به مرگ و زندگی در سینماهای جهان، یعنی بیشتر سالن‌های کشورهای که قصد بازگشایی دارند، خواستار نمایش فیلم جدید نولان هستند تا بتوانند حداقل به کمک این فیلم که شانس موفقیت بیشتری دارد، بازگشتی امن‌تر را تجربه کنند وگرنه به جز آن هیچ کورسوی امیدی برای گذر کم‌خطر و کم‌آسیب از این روند مرگ‌آور تخریبی که کرونا برای اقتصاد سینما و سینماداری سینما رفتن داشته است، به چشم نمی‌خورد.

● ● ● **خیلی‌ها بر این باورند که ادامه این روند حتی می‌تواند باعث تغییراتی ماندگار و دیرپا در خود مفهوم سینما و سینما رفتن شود و سینمایی ورشکسته بی‌تولید و راگد داشته باشیم.**

تا این حد بدبینانه فکر نمی‌کنم، به‌خصوص در مورد تولید که اصلاً ممکن نیست. در واقع می‌توان این را ادامه دو نول طولانی مدتی در نظر گرفت که مدت زمان زیادی است بین نقلی‌کس و آمازون از یک سو و نتفلیکس که فکر می‌کنند سینما رفتن یک آیین جمعی است و نمی‌توان آن را با چیزی دیگر جایگزین کرد، وجود دارد. در این مدت از یک سو فستیوال‌ها و جشنواره‌ها تلاش دارند سینما رفتن را تجربه‌ای متفاوت از تماشا می‌کند در گوشی تلفن یا کامپیوتر جلوه دهند و از سوی دیگر هم نقلی‌کس و آمازون و سامانه‌های دیگر حدود ۱۰ سال می‌شود که در پی طیف گسترده‌تری از مخاطبان هستند.

● ● ● **البته در شرایط عادی صحبت از حذف یکی از دو طرف نبود، اما حالا بود و نبود سالن‌ها زیر سوال رفته است.**

نه، آن موقع هم پارکشی‌هایی بود، برای همین هم گذشته از مورد فیلم روما که حتی اسکار و جایزه فستیوال ونیز را هم برد، نقلی‌کس شماری از کارگردانان بزرگ دنیا چون